

Coördinatie van bepalingen van sociale verzekeringswetten met die van de loonbelasting en de vereveningsheffing
(Coördinatiewet Sociale Verzekering)

Wijziging van de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, de Ziektewet, de Kinderbijslagwet en de Werkloosheidswet
(Coördinatie sociale verzekering en belastingen naar het loon)

Wijziging van de Wet tot aanvulling van renten krachtens de Invaliditeitswet, de Kinderbijslagwet voor invaliditeits-, ouderdoms- en wezenrentetrekkingen, de Wet tot aanvulling der ongevallenrenten en de Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen
(Coördinatie sociale verzekering en belastingen naar het loon)

Coördinatie van bepalingen loonbelasting en vereveningsheffing met die van heffingen sociale verzekering

MEMORIE VAN ANTWOORD
(Ingezonden 25 Augustus 1953)

No. 11

Algemene beschouwingen

1. Het stemt de ondergetekenden tot bijzondere voldoening, dat de Kamer vrijwel eenstemmig haar erkentelijkheid heeft uitgesproken voor de indiening van de onderhavige wetsvoorstellen. Zij menen te mogen vaststellen, dat de aan de wetsontwerpen ten grondslag liggende gedachte, inhoudende, dat besparing aan tijd en kosten, welke met de uitvoering van de sociale verzekeringswetten gemoeid is, van zodanig belang is, dat tot vereenvoudiging moet worden overgegaan waar zulks mogelijk is, in de Kamer ten volle weerklank heeft gevonden. Ook de ondergetekenden zijn van oordeel, dat bestaande voorschriften en ingeburgerde gewoonten geen belemmering mogen vormen voor het tot stand brengen van de uit maatschappelijk oogpunt zo wenselijke coördinatie, in verband waarmee zij overigens een zelfde voorbehoud wenselijk te maken als in het Voorlopig Verslag is geschied. Deze gedachtengang, die de ondergetekenden bij het voorbereiden van het thans aanhangige complex van maatregelen bij voortdurend voor ogen heeft gestaan, zal door hen ook bij de voorbereiding van de verdere coördinatiewetgeving tot richtsnoer worden genomen. Bij de arbeid aan de nog in voorbereiding zijnde voorstellen gevoelen zij zich gesterkt door de uitspraak in het Voorlopig Verslag, dat bij het voortgaan op de thans ingeslagen weg niet gevreesd behoeft te worden voor een ernstige aantasting van karakter en structuur van de er bij betrokken wetgeving.

De ondergetekenden willen te dezer plaatse voorts gaarne instemmen met de waardering, welke in het Voorlopig Verslag is uitgesproken voor de door de Commissie-Van den Tempel verrichte arbeid. Met deze arbeid heeft zij de weg geëffend voor de indiening van de onderhavige wetsontwerpen, waarvoor immers, zoals reeds in de Memorie van Toelichting bij het ontwerp Coördinatiewet Sociale Verzekering is medegedeeld, het rapport van de commissie tot grondslag heeft gediend. Ook bij de in voorbereiding zijnde verdere coördinatie is dit rapport van grote betekenis.

De besparing aan tijd en kosten, welke uit de aanpassing van de grondslagen der heffingen naar het loon en de vereenvoudiging van de aan de uitvoering verbonden formaliteiten voortvloeien, zal niet voor alle werkgevers van dezelfde omvang zijn. Zij zal voor de kleinere werkgevers, op wie trouwens verhoudingsgewijs de administratieve verplichtingen het zwaarst drukken, van relatief meer betekenis zijn dan voor de grotere. Een, zij het globale, schatting van de totale omvang van de besparingen in geld zou slechts mogelijk zijn, indien beschikt zou worden over voldoende betrouwbare gegevens in zake de kosten, welke de nakoming van de bestaande administratieve verplichtingen voor de werkgevers medebrengt; daarbij zou dan gevoegd moeten worden de besparing in tijd en energie voor de werkgever, die zelf de administratie bijhoudt. De ondergetekenden beschikken omtrent een en ander niet over voldoende gegevens. Nu het gaat om handelingen, welke honderdduizenden werkgevers periodiek moeten verrichten, kan echter wel worden aangenomen, dat de maatschappelijke besparing zeer aanzienlijk is.

Behalve de voordelen van zakelijke aard verdienen ook de voordelen van psychologische aard stellig de aandacht. De

ondergetekenden delen het oordeel van de leden, die van mening zijn, dat het gevaar van impopulariteit van de sociale wetgeving kan worden voorkomen door een coördinatie en vereenvoudiging van de uitvoering daarvan. Naar hun mening brengen de thans voorgestelde maatregelen inderdaad een essentiële verbetering in de moeilijkheden, welke met name de kleine werkgever, wiens loonadministratie niet door speciaal voor die taak opgeleid personeel wordt bijgehouden, thans ondervindt. De ondergetekenden mogen de leden, die het nog niet geheel duidelijk was of hier van een zodanige verbetering sprake is, verwijzen naar hetgeen zij hierna, in verband met de door andere leden in dit verband gemaakte opmerkingen, mededelen.

Aangezien de enkele leden, die hebben opgemerkt, dat, voor zover zij hadden kunnen nagaan, een werkgever voortaan bij de uitbetaling van het loon in stede van 36 handelingen er 30 zal hebben te verrichten, geen mededeling doen van de door hen bezigde gegevens, onttrekt de conclusie van die leden zich aan de beoordeling van de ondergetekenden.

Nu verscheidene leden in hun beschouwing betrekken het in Economisch Statistische Berichten no. 1884 verschenen artikel van de heer B. Diesbergen, wijzen de ondergetekenden er op, dat, zoals uit het vorenstaande reeds kan blijken, de vermindering van de administratieve moeilijkheden niet simpelweg kan worden aangegeven door een vast aantal kolommen, dat iedere werkgever tot nu toe wel en voortaan niet meer zou hebben in te vullen. Een conclusie van die inhoud komt ook in het rapport van de Commissie-Van den Tempel niet voor: zij zou ook hierom reeds niet opgaan, omdat thans algemeen, juist ten gevolge van de bestaande wettelijke verschilpunten, enige loonstaten of -lijsten naast elkaar moeten worden aangehouden. Zoals de praktijk leert en ook de conclusie was van genoemde commissie, vormen de huidige wettelijke verschillen in zake het loonbegrip een onoverkomelijk beletsel voor het gebruiken van een gecombineerde loonstaat, welke een oplossing biedt voor de vele uiteenlopende gevallen, die zich bij de loonverantwoording voor de verschillende heffingen kunnen voordoen. De Commissie-Van den Tempel duidt de door haar ter illustratie van de huidige moeilijkheden samengestelde loonstaat (oude toestand) dan ook aan als een staat, welke in *redelijke mate* — dus nog niet eens volledig — zou voldoen aan de bestaande bepalingen; dat onder zodanige omstandigheden over het aantal benodigde kolommen verschil van inzicht kan bestaan, ligt voor de hand. Hierbij zij aangetekend, dat een dergelijke beperking in het rapport niet voorkomt bij de loonstaat (nieuw model). De in de onderwerpelijke wetsvoorstellen vervatte unificatie van het loonbegrip maakt het mogelijk steeds te volstaan met de kolomindeling van een dergelijke loonstaat, welke 14 kolommen behelst. Anderzijds dient in het oog te worden gehouden, dat zich bij een bepaalde werkgever gewoonlijk slechts een beperkt aantal van de bijzondere gevallen voordoen, die tot het aanhouden van extra-kolommen nopen. Voorts bestaat de mogelijkheid, dat men, ten einde het aantal kolommen te beperken en niettemin aan de bestaande bepalingen te voldoen, in belangrijke mate is overgegaan tot het samenvoegen van verschillende componenten van het brutoloon in één kolom, een methode, waartegen evenwel verschillende bezwaren van praktische aard bestaan. Het is dan ook wel mogelijk, dat bij enig groot bedrijf, waarbij de administratie door specialisten wordt beheerd, de vereenvoudiging, voor zover die bestaat in een wijziging in het aantal in de loonadministratie gebruikte kolommen, beperkt kan blijven tot een gering aantal kolommen. De juiste omvang van de vereenvoudiging is daarmede, zoals uit het bovenstaande blijkt, niet voldoende aangegeven.

Naar aanleiding van de vraag, die deze leden in verband met meergenoemd tijdschriftartikel stelden om een opsomming te geven van wat in feite met de coördinatie zal worden bereikt, merken de ondergetekenden op, dat de unificatie van het loonbegrip bewerkstelligt, dat de werkgever niet, zoals tot nu toe, verschillende berekeningen of herleidingen heeft uit te voeren om van het geadmistrateerde bruto-loon te komen tot de verschillende grondslagen voor de premieheffingen, de loonbelas-

ting en de vereveningsheffing, doch steeds kan volstaan met de bijhouding van de hierboven besproken gecombineerde loonstaat. Het uit deze staat resulterende loon voor de sociale verzekering vormt tevens de grondslag voor de vereveningsheffing en hierop kan in de normale gevallen tevens zonder meer de bijzondere loonbelastingtabel worden toegepast. Van welke betekenis alleen al het laatste punt is, blijkt wel uit de pogingen, die van de zijde van het bedrijfsleven in de laatste jaren reeds zijn gedaan om een zelfde resultaat te bereiken op de grondslag van de bestaande bepalingen, pogingen, welke zijn gestrand op de complicaties, welke uit de bestaande verschilpunten tussen de wettelijke regelingen in zake kinderbijslag en kinder aftrek voortkomen. Op basis van de onderhavige wetsontwerpen zal voorts een vereenvoudiging tot stand worden gebracht voor wat betreft de vervulling van de andere aan de uitvoering verbonden formaliteiten, zoals de periodieke inzending van gegevens, de afdracht van de heffingen e.d. Voor enige verdere vereenvoudigingen moge worden verwezen naar de opsomming, die vele leden hebben gegeven in de vierde alinea van de linker-kolom op blz. 2 van het Voorlopig Verslag.

De ondergetekenden wijzen er tenslotte op, dat zij voornemens zijn een nauwe samenwerking tussen de onderscheidene controle-organen te bevorderen, waardoor het ongerief, dat de werkgevers uit hoofde van de verschillende controles onder vinden, zal worden verminderd.

De door vele leden uitgesproken opvatting, dat uit iedere coördinerende maatregel van wettelijke aard een zodanig effect moet resulteren, dat zij de moeite, welke de verandering medebrengt, waard is, kunnen de ondergetekenden in haar algemeenheid onderschrijven. Zij zijn voornemens aan de bezwaren — die overigens van tijdelijke aard en naar het hun voorkomt van verhoudingsgewijs geringe omvang zijn — tegemoet te komen door aan de werkgevers een eenvoudige toelichting te verstrekken op de voor hen van belang zijnde wijzigingen en op de bijhouding van de nieuwe loonstaat. Zoals uit het vorenstaande moge blijken, kunnen zij de mening, dat de thans voorgestelde wijzigingen slechts een lichte vereenvoudiging bieden, niet delen. De voorbeelden, welke de hier aan het woord zijnde leden vragen, doen zij hieronder volgen, waarbij zij opmerken, dat juist ten aanzien van het bouwbedrijf reeds thans een bijzondere regeling geldt, welke, wat het gebruik van een bijzondere tabel betreft, in belangrijke mate met de nieuwe regeling overeenkomt.

In de gegeven voorbeelden betreft het een werknemer met twee kinderen, die voor kinder aftrek en kinderbijslag in aanmerking komen.

a. Voorbeeld voor het bouwbedrijf:

Bruto-weekloon in geld volgens collectief contract	f 59,55
Vacantiebon ($\frac{1}{3}$ van de nominale waarde)	3,50
	f 63,05
Af: pensioenbijdrage	1,26

Heffingsloon

f 61,79
Laatstgenoemd bedrag vormt de grondslag voor de premieheffingen en de vereveningsheffing, alsook voor de inhouding van de loonbelasting.

De in te houden bedragen belopen dan:

Premie Werkloosheidswet	} 5,9 %	f 3,65
Premie Ziekwet		
Premie Ziekenfonds		

In te houden loonbelasting volgens de bijzondere tabel (T. III—2kd)

2,—	
b. Voorbeeld voor de landbouw (werknemer in vaste dienst)	
Bruto-weekloon, stel:	f 51,53
Af: pensioenbijdrage	1,50

Heffingsloon

f 50,03
Laatstgenoemd bedrag vormt de grondslag voor de premieheffingen en de vereveningsheffing, alsook voor de inhouding van de loonbelasting.

De in te houden bedragen belopen dan:

Premie Werkloosheidswet	} 4,1 %..... f 2,05
Premie Ziekwet	
Premie Ziekentfonds	

In te houden loonbelasting volgens de bijzondere tabel (T. III—2kd) 0,92

Naar aanleiding van de vraag van deze leden welke mogelijkheden de Regering ziet om de taak van de bedrijfsverenigingen bij de inhouding van de loonbelasting te verlichten, merken de ondergetekenden op, dat zij zich voorstellen een vergemakkelijking van die taak te verkrijgen op de wijze, welke de Commissie-Van den Tempel heeft aangegeven en welke daarin bestaat, dat de uitvoeringsorganen zal worden toegestaan bij het uitvoeren van de loonbelastingberekening gebruik te maken van de zgn. dagtabel. Zulks betekent, dat de op de daguitkering in te houden loonbelasting slechts eenmaal aan de hand van die tabel behoeft te worden berekend, waarna de netto-uitkeringen over alle dagen van het tijdvak, waarover de uitkering wordt genoten, vaststaan. Slechts indien wijziging in tariefgroep of in het aantal kinderen, waarvoor aanspraak op kinderaftek bestaat, optreedt, dient de tabel opnieuw te worden geraadpleegd. Voorts zij er op gewezen, dat op uitkeringen, welke door tussenkomst van de werkgever geschieden, de loonbelasting door die werkgever en dus niet door het uitvoeringsorgaan dient te worden ingehouden.

Naar uit de hierboven weergegeven uiteenzetting van de feitelijke gevolgen van de onderwerpelijke wetsvoorstellen blijkt, is reeds aanstonds een flinke stap gedaan op de weg naar vereenvoudiging. Welk een uitgebreide materie hiermede wordt aangevat, wordt mede aangetoond door het nu reeds nagenoeg niet te overziene geheel van wijzigingen, dat in de vier wetsontwerpen is neergelegd en waarin de omvangrijke arbeid, die op dit gebied is verricht, tot uitdrukking komt. In dit verband is de door de hier aan het woord zijnde leden gebruikte zeggwijze, dat alle begin moeilijk is, wel zeer op haar plaats. Het is de ondergetekenden dan ook niet geheel duidelijk, waarom deze leden de thans gedane voorstellen, op zich zelf gezien, als ongenoegzaam kwalificeren, zulks te minder, nu zij zelf een opsomming gaven van niet minder dan zeven onderdelen, waarover zij in het bijzonder hun instemming uitspraken.

De ondergetekenden geven hier, naar aanleiding van de door vorenbedoelde leden ten deze uitgesproken hoop, uiting aan hun verwachting, dat ook de werkgevers, ten behoeve van wie de onderhavige wetsvoorstellen allereerst strekken, aan de invoering van de nieuwe regeling hun volle medewerking zullen verlenen.

Sommige leden, die nog eens onderstreepten hoezeer de vele administratieve verplichtingen, welke worden opgelegd, door de werkgevers als een nodeloos zware last worden gevoeld, wezen er op, dat in vele kringen het verlangen heerst naar een regeling, waarbij de werkgevers aan al hun verplichtingen, uit de sociale verzekeringswetgeving voortvloeiende, kunnen voldoen door een bepaald percentage van het loon te betalen. Deze leden vroegen de mening van de Regering over de mogelijkheid van verwezenlijking van dit denkbeeld. Het is de eerste ondergetekende niet geheel duidelijk, hoe deze leden zich een dergelijke regeling voorstellen. Wanneer het hun bedoeling is, dat alle werkgevers een zelfde vast percentage aan premie betalen, dan moge de eerste ondergetekende opmerken, dat een dergelijke regeling een wezenlijke verandering zou aanbrengen in het thans geldende systeem van dekking der lasten. Het huidige systeem houdt rekening met het verschil in risico, dat elke tak van bedrijf of beroep oplevert. Hieruit vloeit een sterke premiedifferentiatie voort. Met name geldt dit voor de ongevallenverzekering, de wachtgeld- en werkloosheidsverzekering en — in mindere mate — voor de ziekteverzekering. Het invoeren van een regeling, waarbij de werkgevers een uniform percentage van het loon als premie voor alle takken van sociale verzekering betalen, zou betekenen, dat de risicoverschillen per tak van bedrijf of beroep in de premiebetaling niet meer tot uiting zouden komen. Voor de bedrijven, welke een groot risico voor de verzekering opleveren, zou een dergelijke regeling een premiever-

laging betekenen ten laste van de bedrijven met een lager risico. De Regering twijfelt of deze consequenties aanvaard zouden worden.

Met de zeer vele leden, die aandrongen op een voortzetting van de onderlinge aanpassing van de grondslagen der desbetreffende wetten, op de vereenvoudiging en onderlinge afstemming van de te vervullen formaliteiten en op de bevordering van eenheid van beslissing bij uitvoering en rechtspraak, zijn de ondergetekenden doordrongen van de grote betekenis, welke aan deze desiderata moet worden gehecht.

Bij het eerstgenoemde punt, de onderlinge aanpassing van de wetten, staat de coördinatie van de kring van werknemers en werkgevers op de voorgrond. Te dien aanzien kan worden medegedeeld, dat de voorbereiding van de daartoe noodzakelijke wettelijke maatregelen met kracht wordt voortgezet.

De vereenvoudiging en onderlinge afstemming van de in het kader van de thans ingediende coördinatie te vervullen formaliteiten, alsook de eenheid van beslissing bij de uitvoering van de gecoördineerde wettelijke bepalingen, kunnen in beginsel zonder nadere wettelijke voorzieningen worden verwezenlijkt. Het overleg hieromtrent met de uitvoeringsorganen is nog gaande. Verwacht mag worden, dat de coördinatie op dit stuk gelijktijdig met de inwerkingtreding van de onderwerpelijke wettelijke maatregelen tot uitvoering zal kunnen komen.

Voor het handhaven van de coördinatie is eenheid in de rechtspraak ook naar de mening van de ondergetekenden een essentieel vereiste. Naar hun mening moet de oplossing van dit vraagstuk worden gezocht in het openen van de mogelijkheid tot het instellen van beroep in cassatie tegen beslissingen in zake de sociale verzekering, voor zoveel het betreft onderwerpen, welke niet slechts voor de premieheffingen, maar ook voor de fiscale heffingen van belang zijn. Zodanige onderwerpen zijn het begrip loon, alsmede — na de tweede fase van de coördinatie — de begrippen dienstbetrekking, werknemer en werkgever. De nadere uitwerking van deze gedachte doet verschillende vragen rijzen, waarvan de beantwoording nog een voorwerp van studie uitmaakt.

De ondergetekenden stemmen geheel in met de zienswijze van de leden, die tot uitdrukking brengen, dat alles gedaan dient te worden om te voorkomen, dat de uitvoering van de sociale verzekeringswetgeving voor de werkgevers onnodige lasten medebrengt.

Naar aanleiding van de in verband met het vorenstaande in het Voorlopig Verslag geuite wens, dat met het bedrijfsleven zoveel mogelijk samenwerking en overleg plaats vindt, moge er op worden gewezen, dat het bedrijfsleven in zijn verschillende schakeringen vertegenwoordigd was in de Commissie-Van den Tempel en dat die commissie bij de samenstelling van haar eenstemmig uitgebrachte rapport — dat tot grondslag heeft gestrekt van de onderhavige wetsvoorstellen —, waar zulks mogelijk bleek, rekening heeft gehouden met de opmerkingen, waartoe de in het rapport behandelde materie een aantal andere instanties en organisaties uit het maatschappelijk leven, alsmede enige grote werkgevers, aanleiding heeft gegeven. De ondergetekenden hechten er waarde aan om ook bij de toetstandkoming van de uitvoeringsbepalingen, waar zulks nodig mocht blijken, overleg met de daarbij betrokken bedrijfstakken te plegen, ten einde, voor zover de gewenste uniformiteit zulks toelaat, met de bijzondere omstandigheden in een bedrijfstak rekening te houden.

Wat de in het Voorlopig Verslag ter sprake gekomen regeling ter vereenvoudiging van de uitvoering van de sociale verzekering in het bouwbedrijf betreft, kan er op worden gewezen, dat de ondergetekenden er toe hebben medegewerkt, dat in die bedrijfstak op 1 Juli 1953 een aanzienlijke vereenvoudiging kon worden ingevoerd bij de berekening van de loonbelasting en de vereveningsheffing. Hiertoe is o.m. goedgekeurd, dat — hetgeen in die bedrijfstak reeds nu, ondanks de uit de bestaande bepalingen voortvloeiende moeilijkheden, praktische voordelen oplevert — de inhouding van de loonbelasting geschiedt aan de hand van een bijzondere tabel, waarin het werknemersaandeel in de premien krachtens de Ziekwet en de Werkloosheidswet, de aanspraak op kinderbijslag, alsmede de belastbare waarde

van de vacatiebon is verwerkt. Deze regeling is derhalve gebaseerd op dezelfde gedachte als ten grondslag ligt aan het voorgestelde nieuwe artikel 7a van het Besluit op de Loonbelasting 1940 en past dan ook in het door de onderhavige wetsontwerpen vervatte coördinatiesysteem.

Op de wensen, welke met betrekking tot de wetsontwerpen door de Stichting voor de Landbouw in een request aan de Kamer zijn geuit, wordt hieronder nader ingegaan.

2. *Leeftijdsgrens, kinderbijslag-kinderaf trek.* Met de opvatting van vele leden, die bij de beoordeling van de wetsontwerpen uitgingen van het standpunt, dat de coördinatie in beginsel geen wijziging zou mogen brengen in de thans bestaande rechten van belanghebbenden, kunnen de ondergetekenden zich in zoverre verenigen, dat, al is aan een coördinatie een wijziging van bestaande rechten inhaerent, een verbetering en a fortiori een vermindering in die rechten van enige omvang — zoals deze leden terecht opmerken — op haar eigen merites dienen te worden bezien, waarna dan echter, als de weegschaal naar de kant van de vermindering van rechten mocht doorslaan, daartegen de voordelen van een coördinatie van de bepalingen moeten worden afgewogen. Aangezien van zulk een vermindering naar de mening van deze leden sprake is, ingeval de leeftijdsgrens voor de kinderaf trek bij de loonbelasting van 17 op 16 jaar wordt teruggebracht, verklaarden zij zich dan ook tegenstanders van dit voorstel. Zij voegden hieraan nog toe, dat zij een wijziging van dusdanige strekking bezwaarlijk alleen onder het motief van coördinatie konden aanvaarden.

De ondergetekenden mogen er allereerst op wijzen, dat gelijkmaking van de voorwaarden voor het recht op kinderaf trek en kinderbijslag een wezenlijk bestanddeel van de beoogde vereenvoudiging uitmaakt. Zonder gelijkmaking zou de toepassing van een bijzondere belastingtabel, waarover in de Memorie van Toelichting op het ontwerp-Coördinatiewet Sociale Verzekering wordt gesproken, niet mogelijk zijn. De ondergetekenden verschillen dan ook met de hier aan het woord zijnde leden van mening, waar deze als hun oordeel-uitspraken, dat een gelijktrekken van de leeftijdsgrens voor de kinderbijslag ingevolge de Kinderbijslagwet en de kinderaf trek bij de loon- en inkomstenbelasting slechts een vereenvoudiging van zeer geringe betekenis in de uitvoering met zich zou brengen.

De ondergetekenden verbinden hieraan gaarne een nadere uiteenzetting over het vraagstuk van deze leeftijdsgrens, waarbij zij zich veroorloven, ten einde de onderscheidene gezichtspunten zo goed mogelijk tot hun recht te doen komen, daarin tevens de opmerkingen van de overige leden nopens dit vraagstuk te betrekken.

Ten einde eenheid in de voorwaarden voor het recht op kinderaf trek en kinderbijslag te verkrijgen, stonden de Regering twee wegen open, nl. of aanpassing van de regeling, geldende voor de kinderaf trek aan die, geldende voor de kinderbijslag, of aanpassing van de regeling, geldende voor de kinderbijslag aan die, geldende voor de kinderaf trek. Zij heeft bij het indienen van de onderhavige ontwerpen van wet gekozen voor het eerste systeem en zij meent daarvoor gegronde argumenten te kunnen aanvoeren.

Indedaad zal een gevolg van deze voorstellen zijn, dat voor een aantal kinderen, waarvoor thans kinderaf trek wordt genoten, deze af trek komt te vervallen. Volgens de gegevens van de laatste volks- en beroepstelling waren er op 31 Mei 1947 167 000 kinderen van 16 jaar. Daarvan waren reeds 99 000 (59 %) in het bedrijfsleven werkzaam. De verdiensten van deze kinderen bedroegen in September/October 1950 in de nijverheid gemiddeld f 17,50 per week. De ondergetekenden kunnen derhalve de mening van de andere leden, dat het meeverdienen van deze kinderen in werkelijkheid slechts een zeer geringe betekenis voor het gezin heeft, niet delen. Zij zijn integendeel van oordeel, dat deze verdiensten zodanig zijn, dat het geen overwegend bezwaar ontmoet om — nu er ter wille van de coördinatie materiële wijzigingen aangebracht moeten worden — voor deze kinderen in de toekomst geen kinderaf trek meer toe te staan. Voorts genoten van het bovengenoemde aantal van 167 000 kinderen 45 000 kinderen (27 %) dagonderwijs,

zodat voor hen ook volgens de onderhavige voorstellen kinder-af trek wordt genoten. Onder de overige 23 000 kinderen (14 %) bevinden zich voorts nog kinderen — het aantal is niet bekend —, waarvoor eveneens, ongeacht de beslissing over het onderhavige vraagstuk, kinderaf trek wordt verleend op grond van het feit, dat zij invalide zijn of dat hun tijd grotendeels in beslag wordt genomen in verband met het volgen van avond- of avondonderwijs.

Voorts betekent het voorstel van de Regering om de leeftijdsgrens voor de kinderaf trek van 17 tot 16 jaar te verlagen, ten aanzien van de overblijvende betrekkelijk kleine groep, dan alleen nog maar een verzwaren, als de vader belastingplichtig is. Hierbij zij opgemerkt, dat een gehuwde met b.v. twee kinderen loonbelasting begint te betalen bij een loon (inclusief kinderbijslag van f 49,80 per week, een gehuwde met drie kinderen bij een loon van f 61,92 en een met vier kinderen bij een loon van f 75,76 per week.

Met betrekking tot de opmerking van vele leden, dat het hun voor de hand leek te liggen, dat — nu is voorgesteld de leeftijdsgrens van de kinderaf trek voor de loonbelasting te verlagen — ook de grens voor de kinderaf trek in het Besluit op de Inkomstenbelasting hiermede in overeenstemming diende te worden gebracht, moge er de aandacht op worden gevestigd, dat in artikel 3, onder VIII, van het ontwerp van wet tot coördinatie van bepalingen loonbelasting en vereveningsheffing met die van heffingen sociale verzekering wordt voorgesteld om ook in het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 de leeftijdsgrens voor de kinderaf trek te verlagen tot 16 jaar.

De door de Regering gekozen weg zal dus in hoofdzaak voor een betrekkelijk kleine groep van kleine gezinnen een offer medebrengen.

Deze verslechtering zou uiteraard worden voorkomen, indien de hierboven aangegeven tweede weg zou worden gevolgd, namelijk dat, in overeenstemming met de ook in het Voorlopig Verslag vermelde suggestie, de leeftijdsgrens in de Kinderbijslagwet van 16 jaar zou worden verhoogd tot 17 jaar. De ondergetekenden merken hierbij op, dat van het totale aantal dezer kinderen ad 167 000 voor de hierboven vermelde 45 000 kinderen, die dagonderwijs genieten, reeds kinderbijslag wordt genoten, eveneens weer ongeacht de beslissing over het onderhavige vraagstuk. Hetzelfde geldt voor een gedeelte van de reeds genoemde groep van 23 000. Verhoging van de leeftijdsgrens in de Kinderbijslagwet van 16 tot 17 jaar zou derhalve betekenen, dat recht op kinderbijslag zou worden toegekend voor de 99 000 zelfverdienende kinderen van 16 jaar en voor dat gedeelte van de groep van 23 000, waarvoor krachtens de huidige regeling geen kinderbijslag wordt genoten. Voor het geven van kinderbijslag aan de verdienende kinderen kan naar de mening van de ondergetekenden — gezien het hierboven vermelde loon — geen enkel argument worden aangevoerd. Op zich zelf zou deze verhoging derhalve alleen verdedigd kunnen worden voor die kinderen, behorende tot de groep van 23 000, waarvoor niet reeds recht op kinderbijslag bestaat op grond van de omstandigheid dat zij invalide zijn, of dat hun tijd grotendeels in beslag wordt genomen in verband met het volgen van avondonderwijs. De ondergetekenden willen er hierbij nog op wijzen, dat de vermelde aantallen kinderen betrekking hebben op alle kinderen van 16 jaar, derhalve ook op die kinderen, waarvoor geen recht op kinderbijslag zou bestaan alleen reeds op grond hiervan, dat de eventuele rechthebbende geen arbeider is in de zin van de Kinderbijslagwet.

Een verhoging van de leeftijdsgrens in de Kinderbijslagwet van 16 tot 17 jaar, die — naar de ondergetekenden menen te hebben aangetoond — slechts voor een vrij kleine groep van kinderen op haar plaats zou zijn, zou evenwel aan het bedrijfsleven een bedrag van ongeveer 20 miljoen per jaar kosten. Door een dergelijke verhoging van het aan kinderbijslag uit te keren bedrag zou — mede gelet op de plannen van de Regering tot opheffing van de nadelige gevolgen van de indertijd in de Kinderbijslagwet ingevoerde wijziging van de peildata — de reserve van het Kinderbijslagvereveningsfonds spoedig zijn uitgeput, zodat een vrij belangrijke verhoging van de voor deze wet verschuldigde premie noodzakelijk zou zijn. Een dergelijke

verhoging van de leeftijdsgrens zou ook nog voor de schatkist een stijging van uitgaven betekenen in verband met de omstandigheid, dat dan in de Wet tot aanvulling van renten krachtens de Invaliditeitswet, de Kinderbijslagwet voor invaliditeits-, ouderdoms- en wezenrentetrekken, de Wet tot aanvulling der ongevallenrenten, de Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen en de Kindertoelagewet voor gepensioneerden de leeftijdsgrens van 16 tot 17 jaar verhoogd zou moeten worden. Voorts mag niet uit het oog worden verloren, dat het stellen van de leeftijdsgrens in de Kinderbijslagwet en in de belastingbesluiten op 17 jaar nadelige gevolgen zou meebrengen voor bepaalde groepen van belanghebbenden, indien de voorstellen om de kinderaftek voor studerende kinderen te verdubbelen (wijziging van de inkomstenbelasting, van de loonbelasting en van de vermogensbelasting, Gedrukte Stukken Zitting 1952—1953 — 3039) doorgang vinden. De verdubbeling van de kinderaftek voor studerende kinderen zou dan worden genoten voor 17-jarige en oudere kinderen, terwijl bij aanvaarding van het voorstel om de leeftijdsgrens van de kinderaftek te verlagen tot 16 jaar de Regering bereid is om door middel van een wijziging van de voorstellen, vervat in wetsontwerp 3039, de verdubbeling van de aftek ook reeds voor 16-jarige kinderen te doen gelden. Dit nadelige gevolg van een hoger stellen van de leeftijdsgrens zou vooral degenen treffen, die geen aanspraak op kinderbijslag hebben.

De argumenten, welke hierboven zijn aangevoerd voor het voorstel van de Regering om de leeftijdsgrens voor de kinderaftek aan te passen bij die voor de kinderbijslag, gelden — al gaat het hier om kleinere aantallen kinderen en kortere tijdvakken — evenzeer voor het voorstel om voor de kinderaftek dezelfde peildata aan te houden als voor de kinderbijslag. Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat met de thans voorgestelde wijziging een bijkomend voordeel wordt verkregen, inhoudende, dat een thans bij de heffing van de loonbelasting bestaand verschil in behandeling zal komen te verdwijnen. De huidige situatie is aldus, dat slechts door een verschil in geboortedatum van de kinderen, de ene werknemer over een langere periode kinderaftek geniet dan de andere. Zij zijn dan ook van oordeel, dat de vergelijking, die deze leden hebben getrokken met de wijziging van de peildata der sociale verzekeringswetten, ten deze niet opgaat, mede omdat de belastingplichtigen ook onder de nieuwe regeling kinderaftek zullen blijven genieten gedurende zestien volle jaren, zulks in tegenstelling tot eerderbedoelde wijziging van de peildata voor de kinderbijslag, welke tot een verkorting van die periode kon leiden. Bovendien zij opgemerkt, dat, indien op dit punt de regeling voor de kinderbijslag zou worden aangepast aan de bestaande regeling voor de loonbelasting, de lasten voor het bedrijfsleven met ongeveer 6 miljoen zouden toenemen. Het verschil in belastingopbrengst tussen beide regelingen bedraagt omstreeks 1 miljoen.

Naar aanleiding van de opmerking van deze leden, dat, gelet op de wijziging van de peildata voor de kinderaftek in het Besluit op de Loonbelasting 1940, is verzuimd ter zake een wijziging van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 voor te stellen, zij er op gewezen, dat de inkomstenbelasting op jaarbasis wordt geheven, waarbij ten deze, zoals voor de hand ligt, uitsluitend op de toestand bij het einde van het jaar wordt gelet. Om die reden bestaat er ook thans, voor zover de loonbelasting met andere tijdvakken of tijdstippen rekt, op dit punt geen overeenstemming tussen beide heffingen.

Wanneer de ondergetekenden nog eens de gevolgen van de hierboven gestelde twee mogelijkheden tegen elkaar afwegen, dan blijven zij van mening, dat aan de door hen gekozen oplossing de voorkeur dient te worden gegeven. Met name stellen zij zich op het standpunt, dat het niet gemotiveerd is om een zware last aan het bedrijfsleven op te leggen ter financiering van een bijslag, die ten onrechte aan een grote groep voordeel zou opleveren, terwijl zij slechts voor een vrij kleine groep van in hoofdzaak kleine gezinnen op haar plaats zou zijn.

Vele leden wezen er voorts op, dat de door hen aangegeven verslechtingen niet worden gecompenseerd door de verhoging van de leeftijdsgrens van belastingaftek ten behoeve van stu-

derende kinderen, dit alleen reeds niet vanwege het verschil van de groepen van belanghebbenden. Deze leden stonden wel open voor de gedachte, dat het overweging verdient na te gaan of de door de Regering in uitzicht gestelde maatregelen tot opheffing van de onbevredigende achteruitgang van het gezin met kinderen, bij de jongste consumptie-verlaging ontstaan, gecombineerd met een verbetering van de kinderbijslag voor het grote gezin door een verhoging der progressie, aanleiding zou kunnen zijn om de in dit wetsontwerp bedoelde voorstellen te aanvaarden.

De ondergetekenden wijzen er met nadruk op, dat de suggestie van deze leden geheel ligt buiten het kader van de coördinatie. Zij achten het, zoals ook reeds door zeer vele andere leden werd opgemerkt, zeker niet wenselijk bij deze urgente wetsontwerpen van formele aard de gehele ingewikkelde problematiek van de sociale voorzieningen voor de grote gezinnen aan de orde te stellen. Bedoelde suggestie komt in feite hierop neer, dat tegenover een betrekkelijk gering en — omdat een verdere verfijning van de bepaling niet wenselijk is — onvermijdelijk nadeel voor een beperkte groep van kleine gezinnen een beduidende verbetering speciaal voor de grotere gezinnen zou moeten worden aangebracht. Aangezien ook hier de groepen van belanghebbenden verschillen, zou trouwens een compromis, als hier aangegeven, naar de mening van de ondergetekenden evenmin compensatie betekenen in de gedachten-gang van de hier aan het woord zijnde leden.

Van een door deze leden bepleite bespreking tussen de Regering en de Commissie van Voorbereiding uit de Tweede Kamer over het vraagstuk van de kinderaftek-kinderbijslag zijn de ondergetekenden geen voorstanders. Met de zeer vele andere leden zijn zij van mening, dat de vertraging in de inwerking-treding van de wetswijzigingen, welke hiervan een gevolg zou kunnen zijn, niet verantwoord is.

De ondergetekenden willen de leden, die in navolging van prof. W. J. de Langen in Economisch-Statistische Berichten (no. 1884) spraken van „de baaiard” van regelingen in zake kinderaftek en kinderbijslag, gaarne toezeggen, dat zij een verdere vereenvoudiging en coördinatie van de desbetreffende bepalingen in hun bemoeiingen zullen betrekken. Voor zoveel de belastingwetten betreft, heeft de commissie tot vereenvoudiging van de belastingwetgeving ook deze materie tot een onderwerp van haar studies gemaakt.

Enkele meer op zich zelf staande opmerkingen in het Voorlopig Verslag, die in bovenstaande uiteenzetting geen beantwoording konden vinden, worden hieronder besproken.

Aangaande de opmerkingen, gemaakt ten aanzien van het voorstel, vervat in wetsontwerp 3039, om de kinderaftek uit te breiden tot studerende kinderen van 25 en 26 jaar, kan de eerste ondergetekende mededelen, dat het in zijn voornemen ligt om, indien dit voorstel wordt aanvaard, met betrekking tot de Kinderbijslagwet een voorstel van gelijke strekking in te dienen.

Met het oordeel van de hier aan het woord zijnde leden, dat door de handhaving van de kinderaftek voor het zgn. extra-kind inbreuk wordt gemaakt op de nagestreefde coördinatie en dat er dan ook, op zich zelf genomen, veel voor te zeggen ware op het voetspoor van hetgeen de Commissie Van den Tempel heeft voorgesteld, deze aftek te doen verdwijnen, kunnen de ondergetekenden instemmen. Hoezeer ook een aanvaardbare oplossing voor de aan de aftek verbonden moeilijkheden van technische aard is gevonden, deze brengt niettemin voor de werkgevers extra-werkzaamheden en complicaties mede. Zij hebben evenwel overwogen, dat de hier bedoelde kinderaftek indertijd door de Kamer met grote meerderheid is aanvaard, en stellen zich op het standpunt, dat in een zodanig geval wijzigingen van materiële aard slechts daar dienen te worden voorgesteld, waar zulks ten behoeve van de coördinatie bepaald onvermijdelijk is. Een en ander neemt echter niet weg, dat het bij de ondergetekenden geen bezwaar zou ontmoeten, indien de Kamer thans zou blijken van oordeel te zijn, dat ten behoeve van de coördinatie afschaffing van deze kinderaftek gewenst is.

In de opvatting van verscheidene leden, dat er alle aan-

leiding bestaat om voor gebrekkige en invalide kinderen elke leeftijdsgrens te doen vervallen, kunnen de ondergetekenden reeds om overwegingen van algemene aard niet delen. Zowel de kinderaftrek als de kinderbijslag strekken er toe om tegemoet te komen in de kosten, welke uit de opvoeding van kinderen voortvloeien. De studie of opleiding voor een beroep na het bereiken van de 21-jarige leeftijd is te beschouwen als een normale voortzetting van de opvoeding. Het is dan ook logisch, dat de kinderaftrek en de kinderbijslag blijven voortduren tot het tijdstip, waarop, onder normale omstandigheden, de studie of beroepsopleiding in de regel geëindigd zal zijn. De uitgaven voor de verzorging van invalide of gebrekkige kinderen van 21 jaar of ouder evenwel vloeien niet voort uit de verdere opvoeding van die kinderen, doch worden veroorzaakt door de omstandigheid, dat die kinderen ook na het bereiken van de volwassen leeftijd niet in staat zijn, zelf in hun onderhoud te voorzien. Dergelijke uitgaven vertonen dan ook het karakter van onderhoudsuitgaven, ter zake waarvan eveneens een vermindering van belasting op zijn plaats is, doch dan in het kader van de regeling, welke voor andere alimentatie-lasten bestaat, te weten het instituut van de buitengewone lasten. Op deze gronden zijn de ondergetekenden van oordeel, dat een leeftijdsgrens voor kinderaftrek en kinderbijslag moet worden gehandhaafd. Het is overigens juist, dat, zoals vele leden naar voren hebben gebracht, geenszins bij voorbaat vaststaat, dat het verlenen van kinderaftrek voordeliger zou zijn dan het verkrijgen van een vermindering wegens buitengewone lasten. In dit verband zij er aan herinnerd, dat bij het wetsontwerp, Zitting 1952—1953 — 3039, is voorgesteld om de mogelijkheid voor de aftrek wegens buitengewone lasten zeer aanzienlijk te verruimen, waardoor het recht op aftrek ter zake van buitengewone lasten eerder verzekerd zal zijn.

Voor het gelegenheid geven tot een keuze tussen beide aftrekmogelijkheden bestaat op de hierboven vermelde gronden niet voldoende aanleiding, nog afgezien van de complicaties van technische aard, die een zodanige bepaling zou medebrengen. Dit denkbeeld zou de coördinatie op het punt van kinderaftrek en kinderbijslag verbreken en daardoor de toepassing van de bijzondere loonbelastingtabel illusoir maken: voorts zouden bij een dergelijk systeem ook moeilijkheden rijzen, indien in de loop van het jaar de uitgaven, welke als buitengewone lasten worden aangemerkt, wijziging ondergaan. Als een ander voorbeeld van deze complicaties zij vermeld het geval, dat door geboorte van een kind aanspraak op aftrek voor een vierde kind ontstaat.

Met het betoog van sommige leden, dat bij elke coördinatie van verschillende bepalingen steeds zou moeten worden uitgegaan van de voor de werknemers meest gunstige regeling, kunnen de ondergetekenden niet meegaan. Wel dient bij het overwegen van de mogelijkheden, welke tot het wegnemen van ongemotiveerde verschillen tussen regelingen van een zelfde strekking openstaan, te worden nagegaan, welke van die regelingen, gelet op de huidige omstandigheden, het meest aan haar doel beantwoordt. Dit uitgangspunt brengt mede, dat de aanpassing niet steeds in dezelfde richting plaats vindt. Zo zal bij voorbeeld het stellen van de algemene leeftijdsgrens voor de kinderaftrek en de kinderbijslag afhangen van het antwoord op de vraag, bij welke leeftijd men de aan de opvoeding van kinderen verbonden financiële lasten in het algemeen geëindigd acht.

Blijkens de Memorie van Toelichting achten de ondergetekenden het wenselijk om ten deze de algemene leeftijdsgrens terug te brengen van 17 tot 16 jaar. Op dit punt is hiévoor reeds nader ingegaan. Ook de wijziging van artikel 11 van het Besluit op de Loonbelasting 1940 kan voor de werknemers een nadeel opleveren omdat de vermindering van het aantal voor kinderaftrek in aanmerking komende kinderen reeds van invloed zal zijn op de heffing van de loonbelasting over het volgende kwartaal. Hier heeft dus een aanpassing plaats gehad aan de Kinderbijslagwet, welke systeem meer in overeenstemming is met de werkelijke omstandigheden dan het geldende fiscale regime. Beide wijzigingen te zamen zullen naar schatting de belastingopbrengst met ongeveer zes miljoen

doen stijgen. Voorts zij vermeld, dat evenmin de praktijk wordt bestendigd om het werkgeversaandeel in de ziekenfondspremie voor de heffing van de loonbelasting niet tot het loon te rekenen. De aanspraken op verstrekkingen ingevolge het Ziekenfondsenbesluit vormen, gelet ook op de positie van de belastingplichtigen, die dergelijke voordelen niet genieten, een wezenlijke bijdrage tot verhoging van de draagkracht, welk loonbestanddeel daarom bij een belastingheffing naar draagkracht in beginsel niet buiten beschouwing behoort te worden gelaten. Nu bij de invoering van een bijzonder tarief de praktische bezwaren tegen de heffing van de loonbelasting over dit bestanddeel komen te vervallen, bestaat er geen aanleiding om die heffing na de coördinatie achterwege te laten. De coördinatie brengt daartegenover voor de werknemers ook op enkele punten voordelen mede. Zo betekent de wijziging van het Besluit op de Loonbelasting 1940 op het punt van de heffing ter zake van aanspraken op uitkeringen een voordeel voor de werknemers, omdat voortaan niet slechts uitkeringen ineens, doch ook alle andere uitkeringen ingevolge een aanspraak, die tot het loon behoort, vrijgesteld zullen zijn. Voorts zullen, doordat de uitkeringen ingevolge de sociale verzekeringswetten voortaan steeds in de loonbelasting worden betrokken, te dieer zake achteraf geen aanslagen in de inkomstenbelasting meer opgelegd behoeven te worden, waardoor de aan de betaling van dergelijke aanslagen verbonden moeilijkheden zullen verdwijnen.

Tenslotte zij er op gewezen, dat het in het voornemen ligt, bij de samenstelling van de bijzondere loonbelastingtabellen, bedoeld in artikel 7a van het ontwerp van wet, niet het wiskundig gemiddelde van de in die tabel te verwerken premie voor de wachtgeldverzekering op te nemen, doch daarbij van een hoger percentage uit te gaan, ten einde eventuele nadelen, welke voor de werknemers uit het werken met het juiste gemiddelde zouden kunnen voortvloeien, zoveel mogelijk te voorkomen. Een en ander zal ten gevolge hebben, dat voor het merendeel van de werknemers een te hoog bedrag aan premie wordt afgetrokken en dus te weinig loonbelasting wordt ingehouden.

Het is de ondergetekenden tot hun spijt, bij gebreke van voldoende gegevens, vooralsnog niet mogelijk een enigermate exacte raming te geven van het netto-resultaat van de hiévoor bedoelde voor- en nadelen. Zij zijn echter van oordeel, dat, zo dit resultaat ten nadele van de werknemers zou blijken uit te vallen, dit nadeel binnen aanvaardbare grenzen blijft.

In antwoord op een door verschillende leden gestelde vraag wordt voorts medegedeeld, dat ook in de Kindertoelagewet voor gepensioneerden de leeftijdsgrens voor studerende kinderen zal worden verhoogd tot 25, c.q. 27 jaar. Een daartoe strekkend ontwerp van wet zal binnenkort bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden ingediend.

3. *Diverse opmerkingen.* Het had de aandacht van vele leden getrokken, dat, hoewel in deze wetsontwerpen in ver gaande mate aan het loonbegrip in de verschillende sociale verzekeringswetten en belastingbesluiten een gelijke inhoud werd gegeven, nog niet het voorstel werd gedaan de bestaande verschillen tussen de loongrenzen van de Invaliditeitswet, de Ziektewet en de verplichte ziekenfondsverzekering enerzijds en die van de Werkloosheidswet anderzijds ongedaan te maken. Deze leden waren van mening, dat de betekenis van de ontwerpen nog aanzienlijk groter zou worden, wanneer ook het verschil in loongrenzen zou komen te vervallen. Ook de eerste ondergetekende is deze mening toegedaan. De Regering heeft inmiddels het advies ingewonnen van de Stichting van den Arbeid en van de Sociale Verzekeringsraad over een verhoging van de bedoelde loongrenzen tot f 6000, welke grens thans reeds voor de Werkloosheidswet geldt. Zowel de Stichting van den Arbeid als de Sociale Verzekeringsraad hebben als hun oordeel te kennen gegeven, dat deze verhoging inderdaad gewenst is. De besprekingen met de andere bij dit vraagstuk belanghebbende partijen zijn nog gaande.

Overigens wordt er de aandacht op gevestigd, dat het vraagstuk van het gelijkmaken van de loongrenzen slechts een

onderdeel vormt van het complex van problemen, dat zal moeten worden bezien bij de coördinatie van de kringen van werkgevers en werknemers. Het laat zich aanzien, dat met de bestudering en de oplossing van dit complex nog wel enige tijd gemoeid zal zijn.

Naar aanleiding van de door de hier aan het woord zijnde leden gestelde vraag, of voor de wetten, waarvan thans wijziging wordt voorgesteld, sprake kan zijn van een dienstbetrekking tussen ouders en minderjarige kinderen, willen de ondergetekenden er op wijzen, dat de huidige voorstellen zich niet bewegen op het terrein van de begrippen werkgever en werknemer, waarvan het door deze leden aangesneden probleem deel uitmaakt. Bij de voorgenomen verdere ontwikkeling van de coördinatie, welke onder andere de coördinatie van de hiervoor bedoelde begrippen tot onderwerp zal hebben, zal ook dit vraagstuk uit de aard der zaak aan een onderzoek worden onderworpen. De ondergetekenden stellen zich voor bij de wetsvoorstellen, die uit deze coördinatie zullen voortvloeien, uitvoerig op de gestelde kwestie in te gaan. Zij menen nu te kunnen volstaan met te constateren, dat de thans aan de orde zijnde wetsontwerpen geen wijziging brengen in de bestaande toestand.

Uit het ontbreken van het zesde voorstel van de Commissie Van den Tempel, voorkomende op blz. 10 van haar rapport in de samenvatting, welke in de Memorie van Toelichting bij het ontwerp Coördinatiewet Sociale Verzekering van de voorstellen der commissie wordt gegeven, dient niet de conclusie te worden getrokken, dat de Regering met het hierbedoelde voorstel niet zou instemmen. De genoemde samenvatting beoogt echter slechts een overzicht te geven van die voorstellen, waarvoor wettelijke regelen moeten worden getroffen. Naar het oordeel van de ondergetekenden moet het voor het handhaven van de coördinatie zelfs bepaald noodzakelijk worden geacht, dat een blijvend contact tot stand komt tussen de belastingdienst en de uitvoeringsorganen van de sociale verzekering. Het ligt dan ook in hun voornemen, zo de onderhavige wetsontwerpen tot wet worden verheven, te streven naar een zodanige vorm van overleg, dat daarmee ook in de praktijk van de uitvoering de coördinatie is gewaarborgd.

De van verschillende zijden naar voren gebrachte vraag, op welke wijze de Regering denkt tegemoet te komen aan in het Voorlopig Verslag uiteengezette moeilijkheden, welke door de Stichting voor de Landbouw in een request aan de Kamer aan haar zijn voorgelegd, geeft de tweede ondergetekende aanleiding op te merken, dat hij, ter oplossing van de moeilijkheden, welke in het Voorlopig Verslag met 1^o. en 2^o zijn aangeduid, overweegt de toepassing van de bijzondere loonbelastingtabellen, bedoeld in het voorgestelde artikel 7a van het Besluit op de Loonbelasting 1940, ook voor te schrijven in de hierbedoelde gevallen. Een en ander heeft weliswaar ten gevolge, dat de loonbelasting alsdan wordt berekend alsof premie wordt ingehouden, waardoor dus een, zij het gering, bedrag aan loonbelasting te weinig wordt geheven, doch de voordelen, welke de aldus verkregen administratieve vereenvoudiging oplevert, wegen daartegen, naar het oordeel van de tweede ondergetekende, ruimschoots op. Met betrekking tot het derde door de Stichting voor de Landbouw aangesneden probleem, dat de berekening van de loonbelasting betreft in de gevallen, dat de werkgever een suppletie op de ziekengelduitkering verstrekt, maar de uitkering zelf door het uitvoeringsorgaan wordt ter beschikking gesteld, wijst de tweede ondergetekende er op, dat de hierbedoelde in de Memorie van Toelichting bij het ontwerp Coördinatiewet Sociale Verzekering nader omschreven heffingsmethode dient om een einde te maken aan een bestaande ongelijkheid in behandeling bij de belastingheffing. Veelal zou, zonder nadere voorziening, op de suppletie, welke de werkgever verstrekt op een uitkering, die door het uitvoeringsorgaan wordt betaald, geen loonbelasting behoeven te worden ingehouden, doordat zij beneden de belastingvrije grens blijft. In de gevallen, dat de uitkering door tussenkomst van de werkgever geschiedt, zal daarentegen in de regel over de suppletie wel loonbelasting verschuldigd zijn. Nu op de wijze, in de Memorie van Toelichting aangegeven, deze bezwaren kunnen

worden weggenomen, heeft de afweging van de daaraan verbonden voor- en nadelen tot de conclusie geleid, dat, hoewel de gekozen methode iets meer arbeid voor de werkgever medebrengt, daaraan de voorkeur moet worden gegeven boven systemen, welke niet tot een fiscaal gelijke behandeling van de uitkeringsgevallen zouden leiden. Daaraan zij echter toegevoegd, dat nagegaan zal worden of, b.v. door het gebruik van speciale suppletietabellen, aan de naar voren gebrachte bezwaren kan worden tegemoet gekomen.

Naar aanleiding van de vraag van een aantal leden, of het niet mogelijk zou zijn de voorschotheffing met behulp van couponbladen, zoals deze bij de ziekenfondsverzekering in gebruik is, te vervangen door een voorschotheffing vanwege de bedrijfsvereniging op grondslag van de loonraming ten behoeve van de voorschotheffing bij de ziekteverzekering, kan het volgende worden opgemerkt.

De heffing met behulp van couponbladen heeft een tweeledig doel. Niet alleen immers gaat het hierbij om het heffen van een voorschot op de premie-inning, doch bovendien dienen de coupons als bewijs van premiebetaling en derhalve van verzekeringsgerechtigdheid en zijn zij onmisbaar voor het nodige contact tussen de verzekerde en het ziekenfonds. Reeds geruime tijd is de vraag, of een andere wijze van premie-inning mogelijk zou zijn, bij de Ziekenfondsraad in studie, waarbij ook de gedachte van de voorschotheffing vanwege de bedrijfsverenigingen in beschouwing wordt genomen. Intussen is men er nog steeds niet in geslaagd een bevredigende oplossing van het probleem te vinden, waarbij tevens het contact tussen de verzekerde en het ziekenfonds gegarandeerd wordt. Incidenteel zijn reeds proeven met een andere wijze van premie-inning ondernomen, o.m. bij het tot stand komen van de verplichte verzekering voor spoorwegpersoneel, waarbij het couponstelsel is uitgeschakeld.

Hoewel er derhalve krachtig naar wordt gestreefd een meer bevredigende oplossing van de moeilijkheden te vinden, kan zonder meer niet tot het voorgestelde systeem van voorschotheffing vanwege de bedrijfsverenigingen worden overgegaan.

De vraag van sommige leden, of het niet mogelijk is de Pensioen- en spaarfondsenwet in de coördinatie te betrekken, dient ontkennend te worden beantwoord. De strekking van de Pensioen- en spaarfondsenwet is namelijk een geheel andere dan die van de sociale verzekeringswetten. Genoemde wet heeft ten doel zekere waarborgen te scheppen, dat een werkgever, die aan personen, verbonden aan zijn onderneming, toezeggingen omtrent pensioen doet of gedaan heeft, die toezeggingen zal kunnen nakomen. De wet legt dus de werkgever geen verplichtingen op te zorgen voor de oude dag van zijn personeel. Voorts blijft hij vrij, indien zijnerzijds een pensioenregeling wordt getroffen, te bepalen — eventueel in overleg met belanghebbenden —, welke werknemers of groep van werknemers voor het pensioen in aanmerking komen en hoeveel het pensioen en de pensioenpremie zullen bedragen. De vaststelling van de pensioenpremie op grondslag van het loon is wel gebruikelijk, doch geenszins algemeen.

Artikelen

Ontwerp van wet no. 2

(Coördinatiewet Sociale Verzekering)

Artikel 2. De opmerking van sommige leden, dat de hier gegeven vijf verschillende definities van „werknemer” nog eens duidelijk de noodzaak illustreren van coördinatie op dit punt, onderschrijven de ondergetekenden ten volle. Zoals reeds in § 1 van de Memorie van Toelichting op het onderhavige ontwerp van wet werd medegedeeld, zal de coördinatie van de kringen van werknemers en werkgevers spoedig dienen te worden verwezenlijkt en wordt aan de voorbereiding daarvan met spoed gewerkt.

Artikel 4. Naar aanleiding van de vraag van sommige leden of de omschrijving „al hetgeen uit een dienstbetrekking wordt genoten” geen moeilijkheden kan opleveren ten aanzien van degenen, die niet in loondienst werkzaam zijn, maar voor de toepassing der onderscheiden wetten geacht worden in loon-

dienst te zijn, merkt de eerste ondergetekende op, dat op dit punt geen moeilijkheden zijn te vrezen. In de diverse wetten komt n.l. de bepaling voor, dat onder loon wordt verstaan het loon in de zin van de Coördinatiewet Sociale Verzekering (artikel 5, eerste lid, Ongevallenwet 1921, artikel 5, eerste lid, Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, artikel 8, eerste lid, Ziektewet, artikel 12, eerste lid, Kinderbijslagwet, en artikel 9, eerste lid, Werkloosheidswet). Verder kennen de artikelen, waarin geregeld is, dat niet in loondienst zijnde personen voor de toepassing van de onderscheiden wetten geacht worden in loondienst te zijn, de bepaling, dat hetgeen die personen voor hun arbeid genieten, als loon in de zin van de wet wordt beschouwd.

Het vorenstaande geldt tevens voor artikel 5.

Artikel 5 jo. artikel 6. Bij nader inzien achten de ondergetekenden het inderdaad juist, dat in verband met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, onder *d*, in artikel 5 naast „uitkeringen” ook „verstrekkings” worden genoemd. In de Nota van Wijzigingen is hierin voorzien.

Artikelen 6, 7 en 9. Vele leden stellen de vraag, waarom de Regering het noodzakelijk acht, dat de bevoegdheden, welke in deze artikelen aan de Sociale Verzekeringsraad worden toegekend, aan de goedkeuring van de Minister worden gebonden. Deze gebondenheid acht de Regering noodzakelijk, ten einde te voorkomen, dat, zoals bij de toelichting op artikel 6, tweede lid, reeds werd opgemerkt, de coördinatie van de heffingen ingevolge de sociale verzekering en de belastingen naar het loon ten deze zou worden doorbroken. De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid zal na ontvangst van een desbetreffend besluit van de Sociale Verzekeringsraad overleg plegen met zijn ambtgenoot van Financiën en zijn goedkeuring slechts verlenen, indien ook door voormelde ambtgenoot een dergelijk besluit wordt genomen. De hierbedoelde gebondenheid beoogt derhalve de coördinatie te handhaven. Het zou dan ook niet doelmatiger zijn het geven van de desbetreffende regelen over te laten aan de Sociale Verzekeringsraad in verband met de bevoegdheden, welke ingevolge de artikelen 41 en 44 van de Organisatiewet Sociale Verzekering aan de Minister zijn voorbehouden.

Wat betreft het bezwaar, dat sommige leden hadden tegen de positie, welke in het tweede lid van artikel 6 aan de Sociale Verzekeringsraad wordt toegekend, kan worden opgemerkt, dat de uitkeringen en verstrekkings, bedoeld in het tweede lid van artikel 6, van dien aard zijn, dat bezwaarlijk in de wet kan worden aangegeven, wanneer zij wel en wanneer zij niet tot het loon behoren. Het is daarom wenselijk — gezien de taak en de positie van de Sociale Verzekeringsraad — aan dit lichaam de hiergenoemde bevoegdheid te geven.

Deze leden hadden hetzelfde bezwaar tegen de positie van de Sociale Verzekeringsraad, wat betreft de in artikel 7 toegekende bevoegdheid. Gevraagd werd met name of het niet mogelijk is een nauwkeurige omschrijving van het begrip „fooien” te geven. Ten aanzien hiervan wordt opgemerkt, dat fooien in beginsel vallen onder het ruime begrip loon, zoals dit in artikel 4 van het onderhavige ontwerp van wet is omschreven. In de praktijk bestaan er geen moeilijkheden over de vraag wat wel en wat niet onder fooien gerekend moet worden, zodat een nadere omschrijving van het begrip „fooien” niet nodig is. Artikel 7 bevat evenwel een regeling over de waardering van de fooien. Het kan b.v. wenselijk zijn, dat in bepaalde gevallen vaste normen voor de fooien worden vastgesteld. Hiervoor kunnen bezwaarlijk in de wet algemene voorschriften worden gegeven, aangezien rekening dient te worden gehouden met verschillen op dit punt in de onderscheiden takken van bedrijf en beroep. Om deze reden is aan de Sociale Verzekeringsraad de bevoegdheid verleend op dit punt regelen te geven. Overigens zij er nog op gewezen, dat de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid de door de Sociale Verzekeringsraad gestelde regelen moet goedkeuren.

Mede gelet op de onmiddellijk aan artikel 6 voorafgaande omschrijving van het begrip aanspraken achten de ondergetekenden het een overbodige verzwaring van de tekst van het

eerste lid van dat artikel, onder *a* en *b*, om daarin aan het woord „aanspraken” toe te voegen: bedoeld in artikel 5.

Wat de volgorde betreft van de uitzonderingen, genoemd in de letters *c* en *d* van het eerste lid van artikel 6, mogen de ondergetekenden er op wijzen, dat het bepaalde onder letter *c* de algemeen geformuleerde uitzondering bevat, welke wil voorkomen, dat zowel de aanspraken als de daaruit voortvloeiende uitkeringen tot het loon zouden worden gerekend, terwijl het bepaalde onder letter *d*, evenals de daaropvolgende letters *e* en *f*, voorschriften inhoudt omtrent een aantal bijzondere uitkeringen, te weten die ingevolge sociale verzekeringswetten en daarmede verwante uitkeringen. Het komt hun daarom voor, dat genoemde uitzonderingen logisch en overzichtelijk zijn gegroepeerd.

Met betrekking tot het onder *i* (nieuw *j*) bepaalde merkten sommige leden op, dat niet is geregeld, wat er moet gebeuren, wanneer de werknemer uitkeringen ontvangt uit verschillende bronnen (b.v. uit een fonds, door de werkgever gefinancierd, en rechtstreeks van de werkgever). In beginsel zijn beide uitkeringen loon. Indien zij evenwel in totaal minder bedragen dan de helft van het normale loon, worden zij niet als loon aangemerkt. Dit volgt uit het bepaalde onder *j* (nieuw). Uitkeringen, die middellijk noch onmiddellijk van de werkgever afkomstig zijn en derhalve niet uit een dienstbetrekking worden genoten, zijn geen loon.

De op het voetspoor van de Commissie-Van den Tempel in lid 2, letter *a*, van artikel 6 opgenomen beperking, dat de aldaar bedoelde uitkeringen slechts van het loon kunnen worden uitgezonderd, indien zij van betrekkelijk geringe betekenis zijn, is gegrond op de overweging, dat uitkeringen, die niet van betrekkelijk geringe betekenis zijn, uit een oogpunt van rechtvaardige verdeling van lasten niet onbelast behoren te worden gelaten. Het weglaten van die beperking zou bovendien de mogelijkheid bieden om misbruik te maken van een op de voet van dit artikel te treffen uitvoeringsregeling. De ondergetekenden kunnen zich intussen wel verenigen met de gedachte, dat een op de voet van deze bepaling te treffen uitvoeringsbeschikking behoort te zijn afgestemd op de redelijke gebruiken en behoeften van de praktijk, zodat ook ten deze de grootst mogelijke administratieve vereenvoudiging wordt bekreikt.

Het bepaalde in artikel 6, derde lid, onder *a*, komt geheel overeen met artikel 6, derde lid, onder *a*, van het Besluit op de Loonbelasting 1940 (artikel 1, onderdeel I, van het ontwerp van wet tot coördinatie van bepalingen loonbelasting en vereveningsheffing met die van heffingen sociale verzekering). In beide artikelen wordt gesproken van pleegkinderen. Sedert 1 September 1928 wordt in artikel 1, onder *d*, laatste volzin (nieuw: artikel 1, tweede lid, laatste volzin), der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 gesproken van stiefkinderen, in verband met de definitie van het begrip „arbeider”. De vraag, of in bedoeld artikel de term „stiefkinderen” gehandhaafd moet blijven, zal derhalve dienen te worden bezien bij de coördinatie van de kringen van werknemers en werkgevers.

Artikel 8. De huidige fiscale waardering van de vacatiebonnen is, zoals reeds in de Memorie van Toelichting is uiteengezet, gebaseerd op de overweging, dat over deze bestanddelen van het loon niet meer belasting behoort te worden geheven dan verschuldigd zou zijn, indien de bij de inwisseling van de bonnen verkregen bedragen aan de loonbelasting onderworpen zouden zijn. Dit resultaat wordt in het algemeen verkregen bij een waardering op 75 %. Er bestaat naar de mening van de ondergetekenden geen aanleiding om deze tot 50 % terug te brengen.

Artikel 9. De in het eerste lid van dit artikel voorkomende woorden „het bedrag, hetwelk wordt verkregen door vermenigvuldiging” enz., noodzaken er naar de mening van de eerste ondergetekende niet toe, dat voor de Ziektewet en de Werkloosheidswet slechts één bedrag kan worden aangegeven. Het blijft derhalve mogelijk, dat het huidige verschil op dit punt tussen de Werkloosheidswet (dagloongrens van f 16) en de

overige sociale verzekeringswetten (dagloongrens van f 14) gehandhaafd blijft. Naar de mening van de eerste ondergetekende verdient het evenwel uit een oogpunt van coördinatie aanbeveling om voor alle sociale verzekeringswetten één maximumdagloon vast te stellen.

Naar aanleiding van de vraag, wat de mening van de Regering is over het advies van de Stichting van den Arbeid om de loongrenzen voor de sociale verzekering op f 6000 te brengen, moge worden verwezen naar hetgeen daaromtrent is medegedeeld in punt 3 van het algemeen deel dezer Memorie.

In de Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld om in het vierde lid van artikel 9 de woorden „de betalingsperiode” te wijzigen in: „het premiebetalingstijdvak”.

Artikel 10. Naar de mening van de ondergetekenden liggen in deze bepaling voldoende waarborgen besloten om te geraken tot een voldoende eenheid in de loonadministratie. Verwacht mag worden, dat de uitvoeringsorganen, waarin het bedrijfsleven vertegenwoordigd is, in overleg met de belastingdienst er in zullen slagen om te komen tot een uniforme, doeltreffende en overzichtelijke administratie.

Slechts wanneer het overleg tussen de uitvoeringsorganen onderling en tussen genoemde organen en de belastingdienst niet tot het gewenste resultaat zou leiden, zou er voor de Minister aanleiding bestaan om — in overleg met de Sociale Verzekeringsraad — op dit punt regelen te geven, ten einde op deze wijze de nodige coördinatie te verkrijgen. Het vertrouwen is evenwel alleszins gewettigd, dat de Minister van deze bevoegdheid geen gebruik zal behoeven te maken.

Artikel 12. In de Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld om, in aansluiting op het bepaalde in artikel 21a, lid 1, van het Besluit op de Loonbelasting 1940, in de aanhef van het eerste lid van artikel 12 na het woord „werkgever” in te voegen de woorden: „, ook na een aanmaning,”. Het is naar de mening van de eerste ondergetekende echter niet nodig om in de tweede volzin van het eerste lid van artikel 12 tot uitdrukking te laten komen, dat het uitvoeringsorgaan „bij gebleken onwil van de werkgever” bevoegd is het bedrag van de aanslag te verhogen. Het vertrouwen is gewettigd, dat de uitvoeringsorganen van bedoelde bevoegdheid een redelijk gebruik maken.

De eerste ondergetekende is van mening, dat een loonopgave, welke kennelijk onjuist is, niet is „een door het uitvoeringsorgaan gevraagde loonopgave”. Hij acht het daarom niet nodig om naast loonopgaven te noemen loonopgaven, welke kennelijk onjuist zijn.

De woorden „ambtshalve een premieaanslag opleggen” houden in hun gangbare betekenis in, dat de premie-aanslag wordt opgelegd zonder medewerking van de betrokken werkgever, die immers heeft nagelaten de gevraagde loonopgaven te verstrekken. Tegen de ambtshalve premievaststelling staat in de afzonderlijke wetten voor de werkgever beroep open.

Het tweede lid van artikel 12 legt de Sociale Verzekeringsraad de verplichting op regelen vast te stellen met betrekking tot de toerekening van de verhoging — welke als premie wordt beschouwd — voor de verschillende fondsen. Het gaat hier nl. om premiën, verschuldigd krachtens verschillende wetten. De op grond van de verhoging ontvangen gelden moeten derhalve over deze verschillende fondsen verdeeld worden.

Artikel 13. Tot 11 Maart 1950 konden premiën, verschuldigd krachtens de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, de Ziektewet en de Kinderbijslagwet, welke gedurende vijf jaar oningevorderd waren gebleven, niet meer worden ingevorderd. Te rekenen van genoemde datum, werd op grond van de wet van 23 Februari 1950, *Stb.* K 43, de termijn van vijf jaar verlengd tot tien jaar, omdat gebleken was, dat de termijn van 5 jaar in verschillende gevallen te kort was.

Terecht merkten de hier aan het woord zijnde leden op, dat de in artikel 11 van de Wet op de invordering van 1845 genoemde termijn van 3 jaar in bepaalde gevallen kan worden verlengd. Aangezien de hierbedoelde termijn o.m. aanvangt na de laatstbetekende akte van vervolging, heeft de ontvanger het in zijn macht, telkenmale wanneer zulks nodig zou zijn, de ver-

jaring te stuiten. Voorts zij er hier nog op gewezen, dat voor de verjaring niet medetelt de tijd, gedurende welke de betaling achterwege blijft op grond van een krachtens artikel 17, tweede lid, van vorenbedoelde wet verleend uitstel.

Aangezien de hierbedoelde bepalingen niet direct verband houden met de onderhavige coördinatie, zijn zij ongewijzigd gelaten.

Artikel 16. De in het Voorlopig Verslag gestelde vraag, of niet uit het onderhavige artikel voor de vordering ter zake van premiën een rangorde voortvloeit boven de belastingschulden, met uitzondering van de grondbelasting, zou bevestigend moeten worden beantwoord, als nevens deze bepaling niet stond de regeling van artikel 12 van de Wet op de invordering van 1845. Hoewel een aanpassing, over en weer, van beide bepalingen is overwogen, hebben de ondergetekenden het beter geacht op dit ogenblik aan genoemde wet niet te raken. In de gekozen opzet komt naar hun mening het beoogde doel — een gelijkstelling in rang van premiën en directe belastingen — voldoende duidelijk tot uitdrukking, nu voor de regeling van de rangorde van de premiën een zelfde formulering is gekozen als genoemde wet inhoudt voor de directe belastingen.

Artikel 20. Het ligt inderdaad in de bedoeling om de op de onderhavige coördinatie betrekking hebbende wetten op 1 Januari 1954 in werking te doen treden. De Regering vertrouwt, dat vóór genoemde datum in alle benodigde uitvoeringsbesluiten voorzien zal zijn. Hierbij moge worden opgemerkt, dat de Sociale Verzekeringsraad reeds een aanvang heeft gemaakt met de voorbereiding van de uitvoeringsvoorschriften, waarbij hij is betrokken.

Ontwerp van wet no. 4

(Coördinatie sociale verzekering en belastingen naar het loon)

Artikel 1. Artikel 5, lid 2, Ongevallenwet 1921. De bij dit artikel gestelde vraag of, wanneer man en vrouw te zamen onverdeeld loon genieten, zij geacht worden het loon ieder voor de helft te genieten, dient bevestigend te worden beantwoord, mits zij beiden in loondienst zijn.

Blijkens het tweede lid van artikel 2 der Ongevallenwet 1921 wordt in deze wet onder werkman verstaan ieder (dus zowel man als vrouw), die in dienst van de werkgever in diens onderneming in een verzekeringsplichtig bedrijf tegen loon werkzaam is. De bepaling van het derde lid van artikel 5, waarin gesproken wordt van „werklieden” en van „werkman”, is dus zowel op mannelijke als op vrouwelijke werknemers van toepassing.

Het nieuwe vierde lid van artikel 7 is gelijk aan het huidige zesde lid van artikel 7. Bedoeld lid is bij besluit van de Secretaris-Generaal van het Departement van Sociale Zaken van 19 December 1941, *Nederlandse Staatscourant* 1942, no. 33, aan artikel 7 toegevoegd en is alleen van toepassing op de mannelijke werkman.

Sommige leden, die bezwaar hadden tegen de definitie van het dagloon in het eerste lid van artikel 7 der Ongevallenwet en tegen de overeenkomstige bepalingen in de Ziektewet (artikel 8a, eerste lid) en in de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 (artikel 7, eerste lid), waren van oordeel, dat het dagloon niet behoort te omvatten het loon, dat een werkman, toen het ongeval hem trof, gemiddeld per dag genoot in de onderneming, waarin het ongeval plaats greep, maar het loon, dat hij zou verdiend hebben, wanneer hij werkte. De eerste ondergetekende moge naar aanleiding hiervan opmerken, dat een wijziging in deze geest niet zou passen in het huidige systeem van genoemde wetten. Bovendien staat dit vraagstuk los van de coördinatie. Het dagloon vormt immers de grondslag voor de uitkeringen en dient te zijn afgestemd op het karakter dier uitkeringen. De wijze, waarop het dagloon wordt vastgesteld, heeft dan ook geen betekenis voor de vereenvoudiging van de loonadministratie.

Artikel 7, lid 1, Ongevallenwet 1921. Een winstaandeel op grond van een statutair vastgelegde winstregeling valt onder

het begrip loon, als bedoeld in artikel 4 van de Coördinatiewet Sociale Verzekering. Indien een dergelijk winstaandeel is uitbetaald, zal daarmee bij de vaststelling van het dagloon overeenkomstig het tweede lid van artikel 7 rekening worden gehouden.

Artikel 7, lid 2b, Ongevallenwet 1921. De vraag wordt gesteld, of het bij het steeds verder invoeren van beloningen naar individuele prestatie, hetgeen het vinden van een gelijksoortige arbeider steeds moeilijker maakt, niet wenselijk is het aantal van zeven dagen hoger te stellen. De eerste ondergetekende moge opmerken, dat dit vraagstuk buiten de coördinatie valt. Hij is evenwel gaarne bereid dit vraagstuk nader in studie te nemen.

Artikel 22a. Ongevallenwet 1921. Dit artikel is als artikel 23a tussengevoegd bij de wet van 19 October 1939, *Stb.* 803, met het doel een einde te maken aan de ongewenste toestand, dat een rentetrekende weduwe in concubinaat leeft en niet wil hertrouwen, omdat haar rente dan op grond van artikel 22 vervalt. Een overeenkomstige bepaling bevat artikel 112a der Pensioenwet 1922. De eerste ondergetekende ziet dan ook niet in, dat deze bepaling, zoals sommige leden menen, in de praktijk zou leiden tot de meest onzedelijke toestanden.

Artikel II. Artikel 1, lid 2, Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922. De vraag, of in de laatste zin, waarin de familieleden worden genoemd van de werkgever, die niet vallen onder Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, ook niet genoemd moeten worden de inwonende ouders, stief- en pleegouders van de werkgever, dient te worden bezien bij de coördinatie van de kringen van werkgevers en werknemers.

Artikel 7, Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922. Verwezen moge worden naar het antwoord op de vraag, gesteld bij artikel 7, lid 1, der Ongevallenwet 1921.

Artikel III. Artikel 8a Ziektewet. Met betrekking tot de bezwaren van sommige leden tegen de definitie van het dagloon moge worden verwezen naar hetgeen daaromtrent is opgemerkt bij artikel 7 der Ongevallenwet 1921.

Voorts zij verwezen naar het antwoord op de vraag, gesteld bij artikel 7, lid 1, der Ongevallenwet 1921.

Sommige leden wensten met klem te waarschuwen tegen de wijzigingen, voorgesteld in lid 3 en lid 4, in verband met de bij de artikelen 6, 7 en 9 van het ontwerp-Coördinatiewet Sociale Verzekering reeds weergegeven bedenkingen tegen de positie van de Sociale Verzekeringsraad. Deze leden blijken vooral bezwaar te hebben tegen het voorgestelde vierde lid van artikel 8a. Dit lid is echter in beginsel volkomen gelijk aan het huidige tiende lid van artikel 8 der Ziektewet. De wijziging bestaat voornamelijk hierin, dat aan dit lid een nieuwe volzin is toegevoegd, welke is ontleend aan het achtste lid van artikel 9 der Werkloosheidswet. De eerste ondergetekende vermag niet in te zien, dat de in het vierde lid aan de bedrijfsvereniging verleende bevoegdheid om afwijkende dagloonbepalingen vast te stellen tot gevolg zou kunnen hebben, dat het bestuur van een bedrijfsvereniging de gehele wet op losse schroeven zou zetten. Dit is alleen reeds hierom niet mogelijk, aangezien een besluit van een bedrijfsvereniging betreffende een afwijkende dagloonbepaling de goedkeuring behoeft van de Sociale Verzekeringsraad. Dit orgaan, waarin naast vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers ook de centrale Overheid een plaats inneemt, zal ongetwijfeld waken voor excessen op dit gebied. Dat in de besturen der bedrijfsverenigingen, welke paritetisch zijn samengesteld, de invloed van de werkgevers zou overheersen, wordt naar de mening van de eerste ondergetekende gelogenstraft door de praktijk, welke leert, dat het overleg tussen beide groepen van het bedrijfsleven in een sfeer van vertrouwen en met respect voor de wederzijdse opvattingen plaats vindt.

Artikel 26 Ziektewet. Tegen het voorstel van sommige leden om lid 1, onder e, van dit artikel aan te vullen in deze zin, dat de ziekteverzekering voortduurt ook tijdens het genot van een rente krachtens een der ongevallenwetten, kan het volgende worden aangevoerd.

Vooreerst zou een dergelijke uitbreiding van de kring der verzekerden tot gevolg hebben, dat een niet onbeduidend aantal personen onder de verzekering zou worden gebracht, voor wie geen premie wordt betaald. Voorts zou een dergelijke bepaling bij toekenning van ziekengeld tot onbillijkheden leiden. Immers, wanneer twee personen een definitieve rente genieten naar een zelfde percentage arbeidsongeschiktheid en één van hen zou ziek worden en ziekengeld ontvangen, dan zou deze in verband met het bepaalde in het tweede lid van artikel 36 der Ziektewet beduidend meer ontvangen dan de ander, die overigens in gelijke toestand verkeert, maar tijdens het genot der rente niet ziek wordt.

Tenslotte zij opgemerkt, dat een dergelijke bepaling niet nodig is om de ziekenfondsverzekering te laten voortduren van hen, die een rente of uitkering ontvangen, berekend naar een verlies van arbeidsgeschiktheid van 50 % of meer. Hierin is namelijk voorzien bij de wet van 21 December 1950, *Stb.* K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit.

De eerste ondergetekende is op grond van een en ander niet bereid een wijziging, als door de hier aan het woord zijnde leden bedoeld, te bevorderen.

Ontwerp van wet no. 6

(Coördinatie sociale verzekering en belastingen naar het loon)

Artikel 1, ad 2. Naar aanleiding van de opmerking over het verschil in formulering tussen artikel 2, eerste lid, der Wet tot aanvulling van renten krachtens de Invaliditeitswet en artikel 8, lid 6, onder a, van het Besluit op de Loonbelasting met betrekking tot de invalide kinderen van 16—21 jaar is in de Nota van Wijzigingen voorgesteld in beide artikelen te spreken van: „die vermoedelijk het eerstkomende jaar buiten staat zullen zijn”.

Voorts is in artikel 2, eerste lid, der Wet tot aanvulling van renten krachtens de Invaliditeitswet de uitdrukking: „met arbeid te verdienen” gewijzigd in: „uit arbeid te verwerven”.

Vorenstaande wijzigingen dienen eveneens te worden aangebracht in de overeenkomstige bepalingen van de in dit wetsontwerp genoemde wetten.

Ontwerp van wet no. 8

(Coördinatie loonbelasting en vereveningsheffing met heffingen sociale verzekering)

Artikel 1. Artikel 5 Besluit op de Loonbelasting 1940. De in het vijfde lid van dat artikel voorkomende bijzondere wijze van berekening van de loonbelasting is slechts bedoeld voor gevallen, waarin bijzondere omstandigheden het noodzakelijk maken, dat de werkgever, in afwijking van de wettelijke inhoudingsplicht, de loonbelasting voor eigen rekening neemt en dus werkelijk zelf draagt, hetgeen zich b.v. bij gratificaties kan voordoen. Deze regeling, die naar haar opzet — zoals hierna zal blijken — van weinig betekenis is, is evenwel haar doel voorbijgeschoten. De financiële voordelen, welke de regeling medebrengt, heeft sommige werkgevers er toe gebracht om deze bijzondere wijze van berekening ook toe te passen in gevallen, waarin daarvoor uitsluitend of in hoofdzaak belastingbesparing het motief kan zijn. Een dergelijke handwijze is, hoewel uit een oogpunt van gelijke verdeling van belastingdruk en ook om andere redenen ongewenst, formeel niet in strijd met de in algemene bewoordingen gestelde bepaling.

De hieruit voortvloeiende bezwaren zijn bij de praktische toepassing van meer gewicht gebleken dan de voordelen van administratieve aard. Juist in de gevallen nl., waarvoor de regeling is bedoeld en waarin tegen toepassing er van fiscaal geen bezwaar bestaat, zoals bij gratificaties, leidt de regeling naar de mening van de ondergetekenden niet of nauwelijks tot vereenvoudiging. Vrijwel altijd zal dan immers, zo de uitkering al niet onbelast blijft (artikel 6, tweede lid, letter a), het bijzondere, evenredige tarief van artikel 10 van het Besluit toepassing vinden, zodat door een eenvoudige, eenmalige bereke-

ning de vaste belastingpercentages kunnen worden vastgesteld, die over het netto-loon verschuldigd zijn. Zo behoeft het bijzondere tarief voor gehuwden van 15 % over het bruto-loon slechts vermenigvuldigd te worden met $\frac{100}{95}$ om tot het percentage te komen, dat over het netto-loon verschuldigd is. Het komt de tweede ondergetekende voor, dat het toepassen van vorenbedoeld netto-tarief niet minder eenvoudig is dan de berekening, welke volgens de regeling van artikel 5, vijfde lid, moet worden gemaakt.

Op grond van het vorenstaande is in de nieuwe tekst deze bijzondere regeling niet gehandhaafd.

Voor wat de regeling van het huidige zesde lid van artikel 5 betreft, moge worden verwezen naar het voorgestelde vierde lid van artikel 7, voor de verdere, in verband met de overeenkomstige artikelen 5 en 6 van het ontwerp van wet no. 2 gemaakte opmerkingen naar hetgeen te dien aanzien hierboven is vermeld.

Artikel 8, leden 6, 7 en 8, Besluit op de Loonbelasting 1940. Het vervallen van de eis, dat de kinderen moeten behoren tot het huishouden van de werknemer of met zijn toestemming elders verblijven voor onderwijs of opleiding, betekent inder-

daad, vergeleken met de huidige regeling, enige uitbreiding van de aanspraak op kinderaftrek. Met de voorgestelde bepaling wordt een aanpassing aan de regeling van de Kinderbijslagwet verkregen.

Indien de werknemer meer kinderen heeft in de leeftijdsklasse van 16—21 jaar, laat de regeling van het zesde lid, onder *b*, evenals trouwens de huidige bepaling, aan de werknemer de keuze, welk van die kinderen hij als vierde beschouwd wil zien. Volgens de redactie van de onderwerpelijke bepaling zou een zelfde kind zowel onder *a* als onder *b* kunnen vallen. Ten einde hieruit voortvloeiende complicaties te voorkomen, wordt bij Nota van Wijziging voorgesteld om aftrek op grond van letter *b* alleen te verlenen voor een „ander“ kind, dat tot de aangegeven leeftijdsklasse behoort.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,
A. A. VAN RHIJN.

De Staatssecretaris van Financiën,
VAN DEN BERGE.